

Gooik

90

Heemkundige
Kring van Gooik
25 jaar!

Tijdschrift van de Heemkundige Kring

Vijfentwintigste jaargang - Trimestrieel tijdschrift - December 2010

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Paul De Loecker, Koekoekstraat 41, 1755 Gooik

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

v.z.w.

De Heemkundige Kring van Gooik werd opgericht in 1985 en is lid van Heemkunde Vlaanderen

Voorzitter: Jean-Paul DE LOECKER
Koekoekstraat 41, 1755 Gooik
02 569 39 57 / 0494 03 68 70

Ere-ondervoorzitter: Jozef VOSSEN
Secretaris: Pat DELRUE
054 56 87 18

Penningmeester: Els VAN DER HOEVEN
Informatica: Johnny VAN BAVEGEM

Werkten mee aan dit nummer:

Zie inhoudstafel

Secretariaat, archief en lokaal:
Dorpsstraat 67A - 1755 Gooik
www.heemkunde-gooik.be
e-mail: info@heemkunde-gooik.be
Bankrelatie: 734-1222502-20 (KBC)

De bijdrage voor 2011 is vastgesteld op 15,00 €

De leden krijgen hiervoor o.a. dit tijdschrift toegezonden.
ISSN 0776-4103

Iedere auteur is verantwoordelijk voor inhoud en illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk en/of reproductie is zonder schriftelijke toestemming van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling:
Jean-Paul DE LOECKER
Johnny VAN BAVEGEM
Drukkerij ABC

*Illustratie koft: Een Gooiks winterlandschap met de Kruislieveheer en zicht op de Lindestraat.
(Foto Els Van der Hoeven)*

INHOUD

WOORD VOORAF - Jean-Paul De Loecker	2
ONTVANGST GEMEENTEHUIS - Jean-Paul De Loecker	4
25 JAAR HEEMKUNDE GOOIK - Elke Verhoeven	5
IN EN OM DE KRING - Jean-Paul De Loecker	6
(ZEER) GROOT GOOIK - Walter Evenepoel	16
BARON PHILIPPE VAN OLDENEEL TOT OLDENZEEL Guido Dieudonné	18
AKELA PELAGIE BILLENS (1923-2010) - Tim Juwet	19
QUASSAERT - Herman Fonteyn	24
GOOIK, OOK MIJN DORP - Johnny Van Bavegem	26
EEN FAMILIE UIT GOOIK, GENAAMD MOONENS Serge Moonens	27
CHEZ MARIA - Roger Poelaert	28
LIJK IK NOG OP MIJN GROOTVADER? - Willy Juwet	32
EEN ILLUSTRERE VOETBALPLOEG UIT KWAKENBEEK Jean-Paul De Loecker	34
HOE EEN WEST-VLAMING GOOIKENAAR WERD Pat Delrue	36
SINT-HUBERTUS IN GOOIK - Frans Lison	38
INHULDIGING BURGEMEESTER LUYCX - René De Loecker	39
NOG ONBEKENDE STAMBOOMTAKKEN Marc Van Stappen / Luc Dedobbeleer	44
DE KLANK VAN 'T GOOIKS - Frans Peetermans	50
GOOIK, GEHUUCHT IN ONS DORP PAJOTTENLAND Jos Huwaert	58
PERVIVO - Jan Heyvaert	61
MOEDERS WIJSHEID - Julienne Jacobs	64
VERLIEFD - Veerle Maebe	65
BRIEF AAN EEN GOOIKSE VRIEND - Veerle Maebe	67
GOOIKSE BUURTENCROSS IN KESTER - Gunter Cannoot	68
S.O.S. LANDSCHAP - Bart Van Camp	71
OP VERHAAL KOMEN - Sabine Libaut	75
NOGMAALS DE NAAM GOOIK - Bernard Roobaert	78
GOOIKS SCHEPENATTEST UIT 1699 - Chantal Geeraerts	82
MIJMERINGEN OVER DE JAREN '80 - Johan Thollembeek	84
HET VERLEDEN VAN OETINGEN - Luc De Visscher	89
BHV - Frans Tondeur	94
OPENING TOERISTISCHE BUURTSPOORWEGLIJN René De Loecker	95

WOORD VOORAF

Een heel speciaal tijdschrift

Jean-Paul DE LOECKER

Beste lezer(es),

In de loop van het afgelopen jaar hadden we het er al over, zowel in ons bestuur, als in onze tijdschriften: we wilden op het eind van 2010 een speciaal nummer uitgeven, ter gelegenheid van ons 25-jarig bestaan als Heemkundige Kring van Gooik. Er is heel wat werk aan voorafgegaan, waar ik nog wat uitleg zal over geven, maar nu is het er werkelijk: het nummer 90 van onze reeks is écht speciaal geworden. En dat zal je al gezien hebben aan de buitenkant, maar binnenin ga je dat zeker ervaren: zoiets hebben we nog nooit gehad in die afgelopen 25 jaar heemkunde Gooik!

Als je terugkijkt in de tijd, gaan diegenen onder ons die al heel lang lid zijn, nog zeggen dat er inderdaad een paar dubbelnummers geweest zijn, die er uitsprongen. Ik denk aan de nummers 13-14, 21-22 en 28-29 (het fotoboek) om concreet te zijn. Maar dat waren dubbelnummers, met de bedoeling twee nummers tegelijk uit te geven, een soort inhaalbeweging. Deze keer is dit niet het geval: we geven jullie een extra extra dik nummer in de plaats van een gewoon nummer. Een wat vernieuwde lay-out, meer teksten en vooral ook, meer foto's van overal in Gooik!

Hoe gingen we te werk? Wel, we vroegen in de loop van het jaar aan alle mensen, die ooit al eens een artikel voor ons tijdschrift hadden geschreven, of ze het zagen zitten om voor dit nummer zeker een tekst te voorzien. Weet je dat we ongeveer een 50-tal schrijvers – en schrijfsters – hebben gehad, die aan ons blad hebben meegewerkt? Sommigen regelmatig, sommigen slechts eenmalig, anderen bijna altijd! Dit tijdschrift is de neerslag van die vraag: of ze iets wilden schrijven over Gooik, wat dan ook, hetzij een persoonlijke ervaring, hetzij een 'afwijkend' artikel, hetzij een 'normale' bijdrage.

En zie, veel van die vroegere en huidige medewerk(st)ers hebben hun uiterste best gedaan om iets te schrijven en het resultaat ervan heb je hier in je handen en daar kan je van genieten, al kijkend en al lezend!

Dit is ons geschenk van 25 jaar Heemkundige Kring van Gooik naar jullie toe. Daarmee willen we nog eens duidelijk maken dat we heemkunde brengen naar onze leden, naar de mensen van Gooik, naar onze ex-Gooikenaars en naar iedereen die iets met onze gemeente te maken heeft, van ver of dichtbij. We brengen misschien geen 'geleerde' teksten - alhoewel er dikwijls hard gewerkt wordt aan bepaalde artikels, wees daar maar zeker van - maar we proberen de bijdragen vanuit onze liefde voor ons dorp, onze gemeente te brengen. En dat maakt dat we van velen van jullie horen dat het tijdschrift zo graag gelezen wordt: van zodra het toekomt, wordt het 'verslonden' om daarna bijgezet te worden in de reeks en af en toe later nog eens geraadpleegd te worden. Als we dit horen, dan weten we dat we goed bezig zijn; en we doen ons best om nog beter te worden, nog meer van de geschiedenis van Gooik naar boven te halen.

Ik zou zeggen: geniet van dit speciale nummer. Weet dat er heel wat werk is aan voorafgegaan om het zover te krijgen: dank aan alle medewerk(st)ers voor jullie tekst, en dank ook aan onze lay-outman Johnny die er weer uren aan gewerkt heeft om dit resultaat te krijgen.

Ik hoop dat jullie, lezers, ook niet vergeten ons verder te steunen in de volgende jaren. Want ook dat is een deel dat niet mag of kan ontbreken: jullie steun via het lidgeld om verder te kunnen doen. Ook al zal dit tijdschrift ons wat meer kosten, toch blijven we de prijs voor het lidmaatschap op 15 € per jaar houden. Maar het is belangrijk dat we onze leden behouden, liefst zelfs zien vermeerderen. We zijn nu met exact 453 betalende leden in 2010, laat ons proberen, door extra-reclame te maken, via het mond-aan-mond doorvertellen, stilaan opklimmen naar de 475. Wie weet komt het 'magische' getal 500 niet in de buurt als we aan nummer 100 van ons tijdschrift zijn? Het zou prachtig zijn!

Intussen, veel kijk- en leesgenot toegewenst en ook een gelukkig en gezond 2011 voor ieder van jullie. Laat ons er nog eens 25 jaar heemkunde in Gooik bijdoen!

Jean-Paul De Loecker
Voorzitter van de Heemkundige Kring

Gewezen voorzitter Guy Ballet (rechts) en huidig voorzitter Jean-Paul De Loecker (links), samen op één foto, goed voor 25 jaar Heemkundige Kring van Gooik. Een symbolische foto, die deel uitmaakt van een nieuw project van Guy Ballet. De bedoeling is in de toekomst telkens 2 personen, die iets met elkaar te maken hebben vóór een 'speciale' deur te fotograferen. (Foto Guy Ballet via 'ontspanner')

Het huidig bestuur en een groot deel medewerkers van de Heemkundige Kring van Gooik, anno 2010. Zittend v.l.n.r. Els Van der Hoeven, Griet Clybouw, Veerle Maebe en Daniëlle Gysens. Op de tweede rij Pat Delrue, Johnny Van Bavegem, Sabine Libaut, Jean-Paul De Loecker, Johan Thollembeek en Frans Peetermans. Op de laatste rij Frans Lison, René De Loecker, Jos Huwaert, Luc De Visscher, Karl Desmet en Willy Juwet. (Foto Marc Colpaert)

ONTVANGST OP GEMEENTEHUIS T.G.V. 25 JAAR HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

Dankwoord

Jean-Paul DE LOECKER

We zijn verheugd dat we hier ontvangen worden op het gemeentehuis, ter gelegenheid van ons 25-jarig bestaan, een zilveren jubileum. Iets dat heel klein begon, op een avond ergens in het Krekelfhof of in de Woestijnstraat nr. 9, met een aantal mensen die geïnteresseerd waren in heemkunde, en met een voorzitter die uit Hasselt afkomstig was. 't Is straf dat een Limburger ons Brabanders moest pushen om een heemkundige kring te vormen!

Guy Ballet, want die is het, was en is bezeten van alles wat met Gooik te maken heeft. Hij vormde een groepje belangstellenden, met toch wel echte Gooikenaars. Ik kijk naar Michel, die er van bij het begin bij was, er was Eugeen Walravens, Willy Vanderpijpen, Jozef Vossen, Jos De Smedt en ikzelf. We lieten ons omver praten door die Hasselaar. Het bewijs is er: de uitnodiging voor de 'stichtingsvergadering' van de Kring, en die was op donderdag 2 mei 1985, ten huize van Eugène en Mia Walravens!

We hebben een lange weg afgelegd en zaten zowat overal in Gooik, met ons lokaal. Het eerste officiële was in Oetingen, daarna werd het hier dichtbij in een gedeelte van de bib, en nu zijn we gehuisvest in onze zolder in De Cam. Met dank aan de achtereenvolgende gemeentebesturen!

Was er in het begin één iemand bij die van buiten Gooik was en hier is komen wonen, dan is dat in het verloop van de samenstelling van het bestuur van de kring wel veranderd: er zitten meer leden bij, die hier naar Gooik komen wonen zijn dan 'echte' Gooikenaars. Maar iedereen werkt voor dezelfde positieve zaak: het welzijn van de Heemkundige Kring van Gooik!

We hebben een goed (kern)bestuur uitgebouwd, met mensen die er staan indien nodig. Er moeten persboeken en tijdschriften gemaakt worden, die laatste moeten klaarge-

maakt worden om te versturen, die worden verdeeld door de bestuursleden. We organiseren erfgoeddagen, er worden boeken voorgesteld, we richten een quiz in: telkens moet je genoeg mensen hebben om alles in goede banen te leiden. En dat lukt met deze enthousiaste groep. Mijn dank daarvoor naar hen.

Dank ook naar de schrijvende medewerk(st)ers! Zonder hen geen tijdschriften, zonder hen geen speciale boeken, m.a.w. het belangrijkste van een vereniging. Ze doen dit allemaal belangeloos, uit eigen wil, uit liefde voor de geschiedenis van Gooik. Ik hoop dat ze dat nog lang blijven doen!

Dank ook aan het gemeentebestuur, dat deze ontvangst vandaag in orde bracht. Men heeft ons al op zoveel manieren geholpen, dat het haast niet te zeggen is: logistiek bij activiteiten, een lokaal, maar ook financieel is men steeds bereid ons te helpen. En voor een vereniging die op gebied van uitgaven niet stilzit, is dat toch wel uiterst belangrijk! Je mag dan al enthousiaste medewerkers en bestuursleden hebben, als er niets kan uitgegeven worden - boeken en tijdschriften bedoel ik - is het werk van een heemkundige kring zeer beknot.

Nog een speciale dank aan de vertegenwoordigers van Heemkunde Vlaanderen (Elke Verhoeven) en Verbond voor Heemkunde (Colette Vanderbeken en Gust Vandegoor). Elk op hun gebied zijn zij een baken voor ons, de plaatselijke kring, om indien nodig ons te steunen.

25 jaar is een lange tijd, maar als je het goed beschouwt is het ook heel snel voorbij. We zijn dankbaar voor die tijd, waar met vallen en opstaan, een kring is gegroeid die fier is vandaag nog te bestaan. Sterker dan ooit, met meer leden dan ooit. Op naar een toekomst met nog veel uitgaven!

Ik dank jullie.

25 JAAR HEEMKUNDE GOOIK

Samenwerking Gooik - Heemkunde Vlaanderen

Elke VERHOEVEN

25 jaar Gooikse heemkunde. 25 jaar van werk, toewijding, onderzoek naar lokale geschiedenis, dat is een heel verhaal om te vertellen. Vanuit Heemkunde Vlaanderen kom ik graag een paar mooie samenwerkingsmomenten belichten die, wat ons betreft, zeker deel uitmaken van dat Gooikse verhaal.

Als we chronologisch beginnen, moeten we starten met de traditie van het uitreiken van het Joachim Beuckelaer-eremerk. U weet wel, de prijs die sinds 1966 wordt uitgereikt aan personen die de Vlaamse gastronomie op een bijzondere manier eer aandoen. Ik weet niet of alle Gooikenaars zoetebekken zijn maar het was Marc Verlinden die in 1991 deze prijs in ontvangst nam voor het “Guuks Oamerke”, een streekkoekje dat regelmatig bij de koffie wordt gegeven in het Pajottenland.

Uiteraard was Gooik niet alleen van belang door de Gooikse Hamertjes. Ze speelde ook echt een belangrijke rol in de geschiedenis van de Vlaamse heemkundige organisatie. In de periode dat Heemkunde Vlaanderen nog het Verbond voor Heemkunde heette, was het een Gooikse man die het voorzitterschap voor een aantal jaar op zich nam. Guy Ballet hield vanaf 1994 het Verbond voor Heemkunde overeind in een woelige periode van een erfgoedlandschap dat zich nog moest settelen, het eerste beleidsplan dat moest opgemaakt worden en een aantal interne moeilijkheden. Geen gemakkelijke taak maar we zijn uiteraard blij dat deze tot een goed einde werd gebracht.

De jaren gingen voorbij en de werking van Heemkunde Vlaanderen begon te groeien. Allerlei projecten ter ondersteuning van de heemkundige kringen werden opgestart. Zo ook Koplopers Gezocht, een project dat leiderschappen bij heemkundige kringen wilde detecteren. Veel kringen maakten zich zorgen over hoe hun kring het best georganiseerd kon zijn. Over hoe de fakkel zeker doorgegeven kon worden. Daarom zocht Heemkunde Vlaanderen naar sterke kringen met een stevige werking. Wat deze kringen sterk maakte, zou ook andere kringen kunnen helpen om hun organisatie op dezelfde manier aan te pakken. En opnieuw was daar de heemkundige kring van Gooik. Toen, 12 bestuursleden sterk en 380 leden rijk, stond de kring vooral voor

de kernwoorden “motiveren en delegeren”. Het is duidelijk dat deze twee kernwoorden samen met hun planmatige aanpak hen geen windeieren hebben gelegd.

Met het Gouden Hamertje, de tweejaarlijkse erfgoedfilmwedstrijd gestart sinds 2006, brachten André De Leener en Tony Grant een bijzonder initiatief waar Heemkunde Vlaanderen enorm graag aan heeft samenwerkt.

En zo komen we stilletjesaan aan dichterbij. Nog geen jaar geleden werkte Heemkunde Vlaanderen mee aan een project van de Landelijke Gilden om een spel te ontwikkelen rond dorpsidentiteit. Had u gedacht dat Gooik hier niet zou op willen inspelen? Dan dacht u fout. Het ging als volgt:

U bent een geboren en getogen Gooikenaar? U kent alle verhalen, interessante en minder interessante weetjes over Gooik en u wil deze kennis wel eens testen met andere ‘dorpswijzen’? Of misschien kent u Gooik nog niet zo goed, maar wilt u uw dorp wel beter leren kennen via een leuk spel? Schrijf dan alvast woensdag 9 juni in uw agenda! Die avond krijgt Gooik de primeur om als allereerste dorp een gloednieuw spel in wording te testen: Tijdens deze avond leer je Gooik spelenderwijs beter kennen: de geschiedenis, de verhalen, weetjes over inwoners en bijzonder ...

In de uitnodiging die verspreid werd in het dorp, werd nog vermeld dat deelnemers mogelijk een regenjasje moesten meebrengen. En ja hoor, het dorpspel werd gehouden in de stormende junieregen. Toch was een dappere delegatie van de heemkring aanwezig om het spel te komen uittesten.

Toen ik mijn collega’s vroeg om me iets te vertellen over hun ervaringen met de Gooikse heemkring, klonk het unaniem: dit is een sterke kring waar je heel prettig mee kan samenwerken. Wel, uit naam van al mijn collega’s, onze voorzitter Fons Dierickx en iedereen bij Heemkunde Vlaanderen wil ik jullie oprecht bedanken voor jullie inzet, optimisme en prachtige manier van heemkunde bedrijven. Bedankt om ons de kans te geven om te leren hoe kringen werken en wat jullie vooral nodig hebben. Bedankt om mee te stappen in onze initiatieven. En zeker ook proficiat aan alle oud-bestuursleden en huidige bestuursleden van alle heemkundigen in Vlaanderen.

IN EN OM DE KRING

Allerlei nieuwsjes en feiten rond de Kring

Jean-Paul DE LOECKER

Bovenaan onze stand, met Frans en Jean-Paul die wat uitleg geven (aan Chris en Henriëtte en nieuw lid Jacques en vrouwtje Greet); onderaan een beeld van het meest opvallend groepje muzikanten en majorettes. (Foto's Johnny Van Bavegem)

Jaarmarkt Gooik (25/09/2010)

We waren weer duidelijk aanwezig op deze editie van de jaarmarkt 2010. Op de plaats waar we stonden – kruising Dorpsstraat en Koekoekstraat – ‘moest’ iedereen die in de straten van het centrum rondliep, wel eens passeren. En dat deden ook heel veel mensen op deze nogal wisselvallige uitgave, vooral dan wat het weer betrof.

Begonnen we 's morgens met een stralend blauwe hemel én zon, tegen de middag was

dat helemaal verdwenen en werd het grijs én helaas regenachtig weer. Vandaar dat we regelmatig eens onze boeken en tijdschriften moesten bedekken met plastic. Dat was natuurlijk geen ideale toestand om deze dan aan de man – en vrouw – te brengen: terwijl een aantal mensen zich al haastte om ergens binnen te zijn of misschien zelf zich naar huis te begeven – was het ook al niet gemakkelijk om onder de plastic dan nog, die uitgaven te doorbladeren.

De momenten, dat het dan toch goed weer was, kregen we regelmatig volk aan onze stand, van veel van onze leden, die kwamen ‘inkopen’ doen, tot ook nog een aantal geïnteresseerden, die kennis maakten met onze uitgaven en waarvan er toch ook weer een tweetal nieuwe leden zijn geworden. Zo wordt de familie Heemkundige Kring steeds meer uitgebreid en aangevuld.

Twee boeken sprongen er uit qua verkoop op deze jaarmarkt: de herdruk van ‘Café in, café uit’ en de nieuwe uitgave van april 2010, ‘Al wandelend door Gooik’. Twee succesboeken dus, maar ook een aantal andere publicaties konden op interesse rekenen, zodat we op het einde van deze (regenachtige) dag toch nog konden terugblikken op een geslaagde jaarmarkt.

Mogen we al onze medewerkers en medewerkers bedanken voor hun aanwezigheid op onze stand: Johnny, Karl en Griet (en ook Elisa), Frans en Daniëlle, Johan en Els. Ze hebben elk op hun manier bijgedragen tot een mooie aanwezigheid van de Kring op de jaarmarkt. Dank daarvoor en tot volgend jaar, bij een nieuwe editie!

En we willen zeker niet al die trouwe lezers en lezeressen vergeten, die ook elk jaar daar zijn om ons eens te komen begroeten. Er kan dan wat bijgepraat worden, eventuele suggesties worden doorgespeeld. Dat moet inderdaad een jaarmarkt zijn: een plaats om eens tijd te maken met onze leden, hun opmerkingen, enz. Onze twee trouwste bezoekers op de markt waren uiteraard ook aanwezig: Chris en Henriëtte Kuijken uit Haarlem, Nederland! Het zijn wellicht de grootste fans van Gooik in het algemeen en van de Heemkundige Kring in het bijzonder, voor wat Nederland betreft...

Voorzitter Jean-Paul De Loecker en schrijfster Veerle Maebe, samen op de bank, tijdens de voorstelling van 'Met mij gaat het goed'. Let op de mooie oude landkaart op de achtergrond.

Voorstelling van het boek 'Met mij gaat het goed' (8/10/2010)

Om de voorstelling van dit boek – met scholen als thema – wat aangepast te maken, hadden we het turnzaaltje van de kleuterschool in Oetingen wat aangekleed. Iedereen die binnenkwam voelde zich direct terug in de sfeer van een klas van vroeger, te danken aan de oude kaarten die aan de muur hingen. Daarnaast waren er ook nog de foto's van koning Albert en koningin Elisabeth, oude historische prenten en de authentieke oude schoolbanken, mét inktpotjes. Veel van deze zaken kwamen er dankzij een attente Urbain Neuckermans, die op de gepaste tijd deze oude materialen wist te redden van de vernietiging in één of ander containerpark...

Het zaaltje zat dan ook proppensvol die vrijdagavond rond 20 uur, met vooral aanwezigen die rechtstreeks te maken hadden met het boek. Het waren de getuigen die hadden meegewerkt om hun verhaal door te geven aan schrijfster Veerle Maebe, met o.a. de zussen Bogemans, Chantal Geeraerts, Jozefa Kestens, Willy Juwet, Vital Vankelecom, André Walckiers, Alain Vanhemelrijck, Jeanne Wijns en nog een aantal mensen. Spijtig genoeg moeten we zeggen dat er niet echt veel van onze leden aanwezig waren, en zeker al niet de Oetingenaars, terwijl het nu toch eens een activiteit was midden in hun dorp. Toch een kleine ontgoocheling voor ons, inrichters...

We lieten dit echter niet te veel aan ons hart komen, want de voorstelling mocht gezien en gehoord worden, zo vertelden toch de meeste aanwezigen. We hadden een vraaggesprek met Veerle, waarin ze vertelde over haar manier van werken, over een aantal ervaringen van de getuigen, over het gevoel van 'onrecht' aan de Vlamingen aangedaan, enz. Tussendoor toonden we foto's van de scholen en van de oud-leerlingen die verschenen in het boek (een powerpoint-voorstelling opgesteld door Johnny). Het was leuk om de reacties te horen van het publiek op deze oude foto's van Gooikenaars en andere Pajotten.

Er werden een aantal fragmenten voorgelezen door Frans Peetermans en mezelf, waarbij misschien vooral het accent lag op hoe moeilijk de tijd in die scholen wel was geweest. Een terechte reactie van Willy Juwet was dan ook dat er ook goede dingen waren aan de opvoeding in het Frans en de scholen en het internaat: aanleren van discipline, zijn tweede taal goed kennen, enz. We gaven toe dat dat wat vergeten was.

Een aandachtig publiek luistert en krijgt ook mooie beelden te zien van vroegere leerlingen en hun scholen. (Foto's Els Van der Hoeven)

Onze burgemeester Michel Doomst besloot met een woordje, waarin hij op gevatte wijze het boek belichtte, en de makers ervan feliciteerde. Hij begreep nog steeds niet hoe wij het telkens aan boord leggen om een nieuwe uitgave uit te brengen, terwijl het boek over de Chiro in Gooik toch maar niet van de grond geraakt.

De drie belangrijkste medewerkers werden nog eens speciaal bedacht met een geschenkje: Veerle Maebe, de schrijfster; Johnny Van Bavegem, de layoutman en Els Van der Hoeven, de fotografe van de hedendaagse beelden. Samen met ondergetekende zorgden ze voor een knap boek, zowel qua inhoud als qua vorm!

Voor al onze leden: de prijs van het boek is slechts 15 € (tot Nieuwjaar, daarna 17,50 €) en het kan aangekocht worden in heel wat Gooikse winkels. Het is beslist een mooi nieuwjaarsgeschenk en het is ook de moeite waard om te lezen. Niet twijfelen om aan te kopen!

Voorstelling boek Herman Dewit (29/10/2010)

Een schitterend boek verdient ook een schitterende voorstelling en dat is het toch wel geworden, die vrijdag de 29ste oktober. De Cultuurschuur was helemaal volgelopen met

meer dan 240 belangstellenden, terwijl nog een paar tientallen mensen buiten stonden en helaas moesten vertrekken, omdat er geen plaats meer was binnen en omdat er geen café in de buurt open was. We zouden ons haast moeten verontschuldigen tegenover deze mensen, omdat zij er zeker ook hadden bij willen zijn.

Lang voor het optreden echt begon, moest Herman al naarstig boeken zitten 'tekenen', want er schoven reeds verschillende 'fans' aan om hun boek te laten voorzien van het mooie handschrift van hun muzikant-schilder. Het signeren zou duren tot laat in de nacht, tot Herman zelf besepte dat het ganse gebeuren – met receptie – zo goed als voorbij was! Van een succes gesproken!

In een zaal met aan drie muren een zestigtal aquarellen van Herman Dewit, werd op een luchtige, ernstige en soms ook ontroerende manier hulde gebracht aan de muzikant, die tekenaar-schilder was geworden. In een medley van liedjes door 't Kliekske en toespraken van Piet Verbeke, Willy Juwet en burgemeester Michel Doomst, werd het publiek warm gemaakt voor het wondermooie boek met meer dan 250 aquarellen en 1 mooie cd. Het verliep allemaal in een heel losse sfeer, met toeschouwers die bestonden uit vrienden-muzikanten en muzikspelers én aquarellisten en kunstliefhebbers, die elkaar hier in Gooik hadden gevonden, met één centrale figuur: Herman Dewit! En ze kwamen uit alle hoeken van Vlaanderen, zelf uit Nederland was er minstens één koppel afgezakt om dit te mogen meemaken.

Het was tenslotte Herman zelf die in zijn slotwoord (!) ons een inzicht gaf op zijn leven met muziek en tekenen: de studies in Sint-Lucas, waarmee hij in feite niets had 'gedaan' en de keuze voor de muziek, die zijn verdere leven zou bepalen. Hij en zijn groep 't Kliekske konden leven van de optredens en werden aldus 'beroepsmuzikanten' vanaf het einde van de jaren '60 tot nu. En toch zou dat tekenvirus terug de kop opsteken de laatste jaren en hem terug naar de academie doen gaan, met het nu gekende resultaat: een bundeling aquarellen met Gooikse beelden, die tegelijk zo gekend zijn, maar ook onbekend. Het doet ons wat denken aan ons boek 'Schilderachtig Gooik'

Een mooi beeld van een uitzonderlijke groep in Gooik 't Kliekske, met frontman Herman Dewit, die heel fier mag zijn op zijn 'uitzonderlijk' boek 'Gooik in kleur en klank'. Rechts voorzitter van de Heemkundige Kring van Gooik, Jean-Paul De Loecker. (Foto Marc Colpaert)

met alle gekende schilderijen in één boek verzameld, waarmee je een tocht door Gooik kon maken. Ook hier is dat het geval: via juweeltjes van aquarellen en tekeningen, stap je door Gooik, in het zog van de schilder, en ontdek je heel mooie plekjes, om nooit meer te vergeten. Het boek telt een 160 bladzijden, met als hoofddeel dus beelden van Gooik, maar het laatste deel behandelt de instrumenten, die men kan aantreffen in dat unieke Volksmuziekinstrumentenmuseum. Achteraan, ingeplakt, de mooie cd van 't Kliekske. En dat allemaal voor de zeer democratische prijs van 25 €, mogelijk gemaakt door de royale sponsoring van Saffelberg Investments, o.l.v. Jos Sluys, de huidige bezitter van het kasteel van Saffelberg. Ook de steun van de gemeente en de cultuurraad mogen we zeker niet vergeten: dankzij al die 'mecenassen' was dit project niet mogelijk geweest.

Gerard Herreweghen, het 'geheugen van Pamel'.

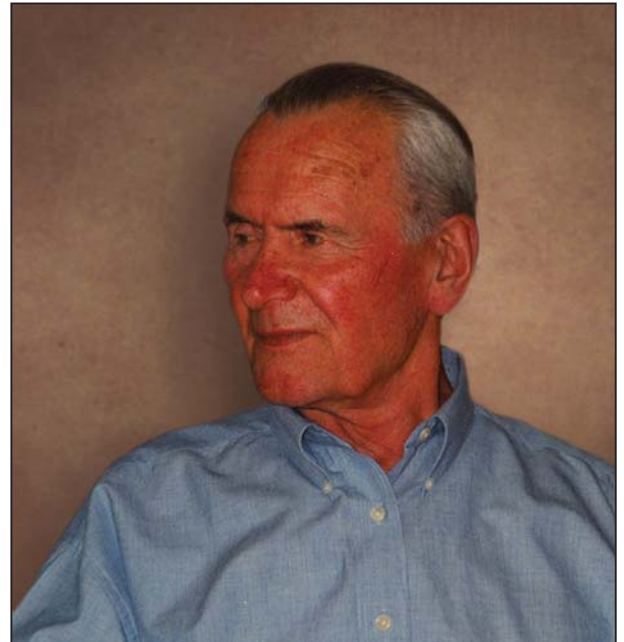
Het boek is te verkrijgen in de bibliotheek en de meeste Gooikse winkels, in Lennik en in de Standaard Boekhandel van Halle. Het is beslist een heel mooi eindejaarsgeschenk!

Boek over Gerard Van Herreweghen (31/10/2010)

Op **zondag 31 oktober** werd op de Cultuurzolder in de Basisschool Triangel in Pamel, een nieuw boek voorgesteld met de titel "Gerard, het geheugen van Pamel", van auteurs Herman Van Herreweghen en Walter Evenepoel. Hilde Appelmans presenteerde, Stefan Timmermans musiceerde en Walter citeerde. Daarna was er ruim gelegenheid om bij een goed glas gezellig na te praten in de bar van de boekenbeurs. De verkoop is zo goed dat de eerste druk (150 exemplaren) direct uitverkocht was. Maar, geen nood, want er komt heel binnenkort een tweede editie.

Het boek telt 136 blz. waarvan 35 met kleurenfoto's, formaat A4. Druk: Drukkerij De Backer Ninove.

De omslagtekening is van Anne Van Herreweghen. Het is een uitgave van de werkgroep DF-Klokje van Davidsfonds Roosdaal. De prijs bedraagt €25.

Bestellen kan via overschrijving op bankrekening 734-1610062-65 van Van Mello, Roosdaal, €25 + portkosten €5.

Stripbeurs en tweedehandsboekenverkoop (7/11/2010)

Nog een activiteit waar we aan meewerkten, al was het niet echt een 'heemkundige' activiteit, was deze stripbeurs op zondag 7 december 2010. Toch mogen we zeggen dat er drie bestuursleden van onze Kring aanwezig waren, nl. Els Van der Hoeven, Johnny Van Bavegem en Jean-Paul De Loecker. Johnny zorgde een hele dag voor de bar, terwijl Els en Jean-Paul instonden voor de verkoop van strips.

Het was een succesvolle activiteit, i.s.m. de bibliotheek, de Cultuurraad en de Gemeente. Honderden mensen kwamen afgezakt naar de Schuur van De Cam, van 's morgens 10 uur tot 17 uur 's namiddags. De opbrengst van de verkoop - ongeveer 700 €- is ten voordele van een goed doel in de gemeente. Dit is toch een mooie som die kan geschonken worden aan een Gooikse vereniging of groep, die een sociale functie vervult.

Bovenaan een zicht op de zaal met nadenkende quizzers, verdeeld over 31 ploegen; achteraan een deel van de medewerk(st)ers aan de bar.

Quiz (12/11/2010)

Toch wel opnieuw een succes voor onze 13de uitgave van de populaire algemene quiz van de Heemkundige Kring van Gooik: niet minder dan 31 ploegen van 4 personen elk, hadden zich ingeschreven en zorgden ervoor dat de Schuur van De Cam goedgevuld was. Met 100 vragen over allerlei onderwerpen, gaande van wetenschappen over aardrijkskunde, literatuur, dialecten en muziek werd de kennis getest van al die 124 deelnemers. En er werd weer gedacht, gediscussieerd en (soms verkeerd) beslist over de antwoorden. Maar uiteindelijk was het toch de bedoeling om een leuke avond te hebben, en daar zijn we toch in geslaagd, denk ik.

Natuurlijk moet er ook een winnaar zijn en dit jaar was dat, na jaren onderbreking, terug de groep uit Halle 'Tsjikatilo': van begin tot einde aan de kop, deze ploeg was ijzer-

Hiernaast de winnende ploeg Tsjikatilo uit Halle, met Herman Anthoons en Philip Willems (juryleden) en Michel Doomst (burgemeester). (Foto's Johnny Van Bavegem)

sterk op deze quiz. Maar toch scheelde het niet veel voor de nummers 2 en 3 'Benoesjig' en 'Per Seconde Grijsler': slechts 2 puntjes verschil tussen deze 3 groepen!. Maar ook onze Gooikse ploegen deden het niet slecht: 'Fanfare Kester' eindigde op de 8ste plaats, 'Turkeye' uit Oetingen op nummer 13 en ook 'De Cammekes' (14de) en 'De Vorkstok' (15de) deden het nog uitstekend.

De 3 eerste ploegen werden, naar goede gewoonte, ook nog beloond met een speciale medaille, geschonken door de gemeente, naast de mooie prijzen die ze mochten kiezen. (Prijzen die, zoals elk jaar trouwens, voor een groot deel werden aangekocht door Pat en Rita). Daarnaast schonken ook een aantal Gooikse instellingen ons heel wat prijzen:

Verzekeringen Dirk Van Laethem, KBC-Bank, 't Vijfde Wiel, Elektro Tondeur, Stekerij De Cam en Brouwerij Slagmuylder (Ninove). We danken ook Julien en Greta van de Delhaize Gooik voor het schenken van de twee proevertjes. Twee 'vragen' die telkens terugkeren, maar toch een speciaal 'cachet' geven aan onze quiz.

Er waren trouwens opvallend veel nieuwe Gooikse ploegen op de afspraak en dat is toch wel veelbelovend naar de toekomst toe. Het is aan de Kring om onze eigen Gooikenaars zin

te doen krijgen in het quizzen, en daar slagen we elk jaar meer en meer in.

Heel wat werk werd door onze medewerk(st)ers verricht. De vragen kwamen tot stand dankzij de samenwerking van Pat Delrue, Jos Huwaert, Frans Peetermans, Johan Thollembeek (die alles coördineerde) en ondergetekende. Jos presenteerde het geheel op zijn onnavolgbare wijze en werd op de avond zelf bijgestaan door een vakkundige jury o.l.v. Frans en Daniëlle, Philip Willems, Herman Anthoons en Johan.

'Vogelperspectief' op onze stand op de seniorenbeurs: een gezellige drukte rond 'vertegenwoordigers' van de Kring Daniëlle, Veerle en Frans. (Foto Veerle Pické)

Ook op andere plaatsen waren er Heemkundige Kring-werkers bezig: in de bar stonden Karolien en Kristof, Pat, Els, Karl en Griet. Dorien zorgde voor de croques, terwijl David, Lore, Jonas (en Elisa) opdienden. En dan waren er nog Sabine en Jean-Paul (jokers) en Johnny, die voor de technische kant van de zaak zorgde. Een ganse ploeg die zich de hele avond voor 100% heeft ingezet en er een prachtige dertiende editie heeft van gemaakt! Dank aan allen en op naar een veertiende uitgave!

over de dag: ook die dingen dragen bij tot het bekendmaken van de naam van de Heemkundige Kring van Gooik. Je moet het maar altijd doen!

Ik denk dat het een heel succesvolle dag was voor ons, wat de verkoop betreft: er werden 19 boeken, 3 tijdschriften en 1 kaart verkocht; daarnaast werd er ook 1 nieuw lid gemaakt. Dat is echt heel goed, ook al hadden we misschien verwacht dat we wat meer nieuwe leden zouden hebben, maar soms raak je aan je

Seniorenbeurs (23/11/2010)

Ook op deze tweede editie van dit evenement waren we als Kring aanwezig. Onze twee trouwe medewerkers Frans en Daniëlle waren er een ganse dag om ons te vertegenwoordigen, net zoals in 2008! Samen met Veerle Maebe (en mezelf in de namiddag) vormden ze een goed team, dat erin slaagde om de aandacht van de vele bezoekers naar onze stand te trekken. We zaten weer op dezelfde plaats als twee jaar geleden: een uitstekende plek, want iedereen moet er nagenoeg voorbij stappen. Dank aan deze drie medewerk(st)ers!

Frans die één van zijn 'anekdotjes' voorleest in een zaaltje. (Foto Veerle Pické)

Ook speciale dank aan Frans voor het brengen van verhaaltjes in een aantal sessies, verspreid

plafond. En als onze leden al onze boeken kopen, dan zitten we zeker goed!

Al bij al dus niets dan positieve dingen en die mogen zeker vermeld worden. Het was ook een mooie dag voor onze medewerkster en schrijfster Veerle Maebe, die die dag een tiental exemplaren zag verkopen van haar prachtig boek 'Met mij gaat het goed'. De leden én lezers zullen er zeker uren plezier aan beleven.

Twee projecten in 2011

Ik weet het, 2010 is een heel druk jaar geweest met vier (!) uitgaven van onze Kring ('Petrus Raman', 'Al wandelend door Gooik', 'Met mij gaat het goed' en 'Gooik in kleur en klank') en wat andere activiteiten, maar we zijn toch niet van plan om in 2011 op onze lauweren te rusten! Het is per slot van rekening maar één keer 25 jaar Heemkundige Kring van Gooik...

Er zitten al minstens 2 projecten in de schuif, waar we toch al een tijdje mee bezig zijn. **Het eerste is een samenwerking met de abdij van Affligem.** Er komt een speciale uitgave ter gelegenheid van Erfgoeddag 2011 op zondag 1 mei, met als thema 'Armoe troef'. Het wordt een boek, dat handelt over jonge Gooikenaars die lang geleden naar de abdij van Affligem trokken, om daar in te treden of om als missionaris overzee te werken. Dom Wilfried Verleyen heeft de tekst reeds geschreven, de illustraties zijn voor bijna 100% in orde gebracht door een medewerker Frank Teirlinck. We zitten al zeer ver dus, maar toch wordt het boek nog uitgebreid met speciale foto's van vroeger en nu, die gaan beschreven worden en het nog interessanter maken voor ons. Van een mooie samenwerking gesproken!

Het tweede project ligt dichterbij huis, nl. op **de Kesterheide.** Zoals iedereen weet zijn er in de loop van 2009 een aantal voordrachten geweest rond deze speciale plaats in Gooik, georganiseerd door de mensen van Regionaal Landschap Zenne, Zuun en Zoniën en Natuurpunt Pajottenland. Het is de bedoeling de teksten van deze voordrachten te bundelen in één uitgave, met daarbij nog allerlei foto's

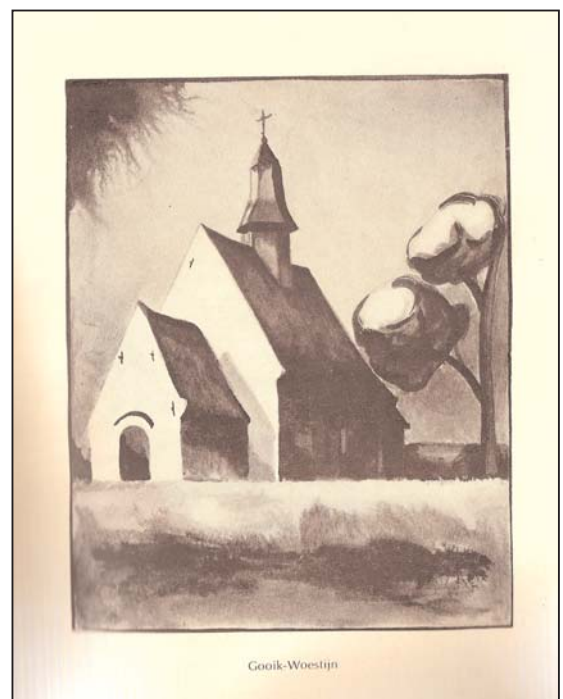
en documenten. Dit boek wordt samen met de heruitgave van de roman 'De Tongsnijders der Heyde' en allerlei items (o.a. wandelkaarten, een flesje Heidebier, een speciale CD 'Geest van Kesterheide' en nog andere 'geheime zaken') in een speciale box gestoken, waarvan er maar 500 zullen gemaakt worden. De bedoeling is het geheel voor te stellen op zondag 12 juni 2011, dat is op Pinksteren! Die dag zijn er ook wandelingen in de buurt van Paddenbroek, ter gelegenheid van 'Walk for Nature'.

Een groots project dus, i.s.m. verschillende verenigingen: Educatief Centrum De Paddenbroek, Regionaal Landschap, Kim Delcour en onze Heemkundige Kring. Omtrent deze twee projecten komt er zeker nog informatie in ons volgend tijdschrift, dat is beloofd!

Giften

Via Frans Peetermans kwamen we in het bezit van twee documenten van Frans Lison. Het eerste betreft een fotokopie van een briefwisseling omtrent twee Belgische krijgsgevangenen tijdens W.O. II. Ze waren beiden afkom-

Een tekening van de kapel van de Woestijn, die voorkomt in het boekje 'Petit Guide du Payot-tenland'.

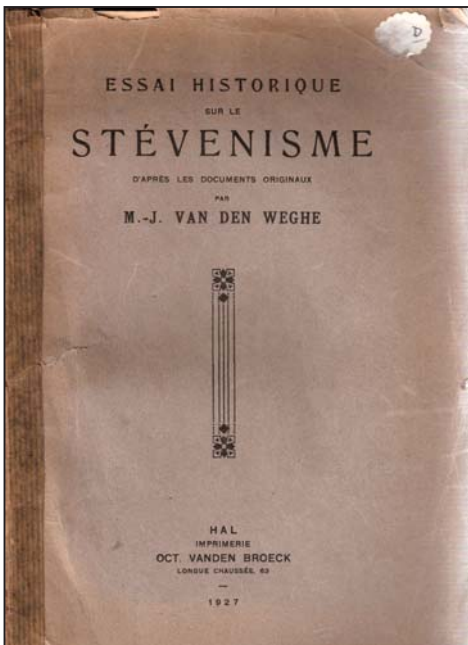

stig uit Lettelingen. De man met Vlaams klinkende naam, Marcel Persoons, mocht naar huis. Zijn dorpsgenoot Lucien Dupont, een duidelijk Waalse naam, niet. Frans kon ooit de originelen kopiëren. De twee mannen zijn overleden.

Het tweede is een boekje: 'Petit Guide du Payottenland' van Baudouin Van Eeckhout uit 1969. Frans Lison kreeg het van een vroegere medewerker (zie los briefje vooraan in het boekje). De auteur is de zoon van advocaat-generaal aan het Hof van Beroep in Antwerpen en kleinzoon van notaris Velge die in Lennik op het kasteel woonde.

De illustraties in het boekje zijn van de hand van Marthe Velge wiens zoon Joël Van Meerbeeck, advocaat in Brussel, 5 jaar in Gooik woonde in het huis van Leon Velge (Bettestraat). Marthe Velge woonde met haar man Pierre Van Meerbeeck van 1959 tot 1974 in het Baljuwhuis in Gaasbeek.

Het is zeker een merkwaardig boekje.

Lezer François Godfroid bezorgde ons twee speciale boeken. Het eerste was een Frans werk over het stevenisme, met name 'Essai Historique sur le Stevenisme, d'après les documents originaux' door M.-J. Van Den Weghe. Het boek werd uitgegeven in Halle, door Oct. Vanden Broeck in 1927. Auteur Jos De Smedt (2 boeken over Pastoor Winnepenninckx) vermeldde het ook in zijn bibliografie.

Het tweede boek is het

'Kunstwoordenboek of verklaring van allerhande vreemde woorden, benamingen, gezegden en spreekwijzen die uit verscheidene talen ontleend in de samenleving (sic) en in geschriften betreffende alle vakken van kunsten, wetenschappen en geleerdheid voorkomen' door P. Weiland, uitgegeven in Antwerpen in 1843.

Van een lid uit Leerbeek (familie Walkiers?) kregen we een uitgave van 'De Tongsnijders der Heyde' door Jozef Haugen, gedrukt in Lennick, door drukkerij J. Vercruysse-Van der Borgh uit Lennik zelf. Het boek dateert wellicht uit het begin van de 20ste eeuw, zie de vermelding van de data 1906 en 1907 bij de aparte delen, die bijvoegsels zijn aan de "Gazet van St-Quintens-Lennick".

Van onze medewerker Willy Juwet kregen we een aantal interessante tijdschriften i.v.m. familiegeschiedenis. Het betreft 5 jaargangen van 'Vlaamse Stam' (jaren 2003 t.e.m. 2007) en 4 jaargangen van 'Genealogie & Heraldiek in Vlaanderen' (jaren 2003 t.e.m. 2006).

Tot slot bezorgde ex-voorzitter Guy Ballet ons enkele oude cassettes, met daarop de opname(s) van een gesprek tussen Guy, Michel Doomst en Jean-Paul De Loecker met Luc De Weerd. Als iemand nog een goede cassette-speler heeft, mag hij ons altijd contacteren. De bedoeling is om deze opnames te beluisteren (via een deftige speler) en ze ook digitaal om te zetten, zodat we ze ook kunnen bewaren. Altijd welkom met suggesties!

Onze hartelijke dank aan al deze mensen die ons waardevolle en interessante items hebben geschonken! Op deze manier wordt ons archief alleen maar belangrijker.

Kalender van de maandelijkse vergaderingen van VVF-afdeling Dilbeek

Steeds de tweede woensdag van de maand te 20 uur (behalve juli/augustus) tenzij anders aangeduid.

Lokaal: Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan Dilbeek.

Woensdag 12 januari 2011 te 20 uur komt de heer Patrick Trio ons nadere uitleg verschaffen over het **"Demogen-project in Vlaams-Brabant"**. Bedoeling is om alle Vlaams-Brabantse en Brusselse huwelijksakten burgerlijke stand van meer dan 100 jaar oud in één groot gegevensbestand op te nemen. De resultaten zijn o.a. raadpleegbaar via de web-

site van het Algemeen Rijksarchief. Genealogen zouden zo niet meer verplicht zijn om urenlang microfilms te bekijken.

Vrijdag 18 februari 2011 te 14 uur (stipt) verzamelen we aan het “Felixarchief” Oudeleeuwenrui 29. te Antwerpen. Onder de deskundige begeleiding van leden van VVF Antwerpen brengen we een bezoek aan het stadsarchief van Groot-Antwerpen. Reserveer vooraf de stukken die u wenst te raadplegen via de website www.felixarchief.be.

Het **VVF documentatiecentrum**, gelegen op de eerste verdieping van het “Schoolmeestershuis” (rechts van het Pampoelhuis voormalig gemeentehuis), Gemeenteplein te Groot-Bijgaarden (Dilbeek), is open elke 2de donderdag van de maand van 20 tot 22 uur en 4de zaterdag van 10 tot 12 uur. (gesloten juli en augustus).

Eigen Schoon en De Brabander bestaat 100 jaar

In 2011 viert het Koninklijk Historisch Genootschap van Vlaams-Brabant en Brussel, beter gekend als **Eigen Schoon en De Brabander**, zijn 100-jarig bestaan ! Reeds als student liep wijlen dr. fil. Jan Lindemans rond met de idee om ook voor “de streek gelegen tussen Zenne en Dender” een tijdschrift uit te geven met bijdragen over geschiedenis, oudheidkunde en kunstgeschiedenis, folklore en taalkunde. Hij kreeg hiervoor de volle steun van het bestuur van de afdeling Asse van het Davidsfonds. De eerste algemene vergadering van alle medewerkers had plaats in Brussel in het Vlaams Huis op 9 maart 1911.

Het Genootschap voor Brabantse Geschiedenis heeft sindsdien onafgebroken de belangstelling voor Brabantse en plaatselijke geschiedenis gesteund, niet het minst door het uitgeven van zijn tijdschrift **Eigen Schoon en De Brabander**. Het eerste nummer van toen nog kortweg **Eigen Schoon** verscheen op 15 januari 1911. De uitgave werd echter onderbroken tijdens W.O. I. In 1919 werd de draad

door wijlen Maurits Sacré terug opgenomen met **De Brabander**. In 1926 werden Eigen Schoon en De Brabander samengebundeld. Eigen Schoon en De Brabander beleeft nu al zijn 93ste jaargang. Grote namen blijven Jan en Paul Lindemans, Hendrik De Vis, Constant Theys, Maurits Sacré, René Mertens, pastoor Delestré, prof. De Man, Jan Verbesselt e.a., allen al jaren overleden.

Eigen Schoon en De Brabander is natuurlijk niet het enige tijdschrift waarin over de geschiedenis van Brabant werd gepubliceerd. Al van in de middeleeuwen heeft het Brabants verleden de aandacht getrokken en dat is zo gebleven tot in de hedendaagse tijd. Namen als Guicciardini, Wauters, Van Even, enz... zijn u wellicht bekend, maar wie waren de anderen?

In het academiejaar 2010-2011 brengt het Centrum voor Brabantse Geschiedenis, daarom een reeks lezingen die alle belangstellende erfgoedwerkers met interesse voor het Brabants verleden zal aanspreken, m.n. **Historiografie in Brabant**. Zoals in vorige academiejaren kan het Centrum voor Brabantse Geschiedenis voor deze lezingenreeks rekenen op de medewerking van negen eminente historici die de historiografie van Brabant dit academiejaar zullen behandelen.

Voorzitter: em. prof. dr. hist. Fernand Vanhemelryck, ere-rector KUBrussel

Organisator: dr. hist. Jaak Ockeley, voorzitter Eigen Schoon en De Brabander

Secretaris: lic. jur. Jos Vankeerberghen

37ste jaargang: **Programma 2010-2011 (reeds een deel voorbij!)**

Historiografie in Brabant

8 januari 2011

Prof. dr. hist. Gustaaf JANSSENS (ARA, afdelingshoofd ‘Archief van het Koninklijk Paleis’- KU Leuven). Van Guicciardini tot Van Gestel, historiografie van de 16de tot de 18de eeuw

22 januari 2011

Drs. hist. Hektor COLPAERT
Abbé Mann en de historiografie in de 18de eeuw.